

SB-0132
Second Year B. A. Examination
March / April – 2011
Political Science : Paper - III
(Public Administration)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : S. Y. B. A.</p> <p>Name of the Subject : Political Science : Paper - 3</p> <p>Subject Code No. : 0 1 3 2 Section No. (1, 2,.....): Nil</p>	<p>Seat No. : <input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/></p> <p style="text-align: center;">Student's Signature</p>
---	---

(૨) પ્રશ્ન નં.૧ ફરજિયાત છે.

(૩) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

(૧) જાહેર વહીવટ સામાજિક વિજ્ઞાન શા માટે ગણાય છે ?

(૨) સીધી ભરતી એટલે શું ?

(૩) સત્તાનું પ્રતિનિધાન એટલે શું ?

(૪) ભારતના વડાપ્રધાન વાસ્તવિક કારોબારી શા માટે ગણાય છે ?

(૫) ન્યાય પંચાયતની વ્યવસ્થા શા માટે કરાય છે ?

(૬) આયોજનનો તમે શું અર્થ કરો છો ?

(૭) સંગઠન એટલે શું ?

૨ 'ભારતના રાષ્ટ્રપતિ બંધારણીય કારોબારી છે.' આ વિધાનનું ટીકાત્મક પરીક્ષણ કરો.

અથવા

૨ 'ભારતમાં બજેટ ઘડતરની પ્રક્રિયા' એ વિષય ઉપર નિબંધ લખો.

૩ સિવિલ સેવામાં તટસ્થતા એ વિષય ઉપર નિબંધ લખો.

અથવા

SB-0132]

1

[Contd...

- ૩ ભારતમાં જાહેર વહીવટ ઉપર ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજીની અસર તપાસો.
- ૪ જાહેર વહીવટ એક સામાજિક વિજ્ઞાન છે એ વિધાન સાથે તમે સહમત છો ? તમારું મંતવ્ય પુરવાર કરો.

અથવા

- ૪ જાહેર વહીવટનો અર્થ સમજાવી તેનું કાર્યક્ષેત્ર સ્પષ્ટ કરો.
- ૫ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)
- (૧) જાહેર સેવા પંચ
- (૨) સત્તાના પ્રતિનિધાનનો સિદ્ધાંત
- (૩) ગ્રામપંચાયતના કાર્યો
- (૪) જાહેર વહીવટના અભ્યાસનું મહત્ત્વ

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) As per the Instruction No. 1 of Page No. 1.
- (2) Question no.1 is compulsory.
- (3) All question have equal marks.

- 1 Answer the following question in short :
- (1) Why public administration is called social science ?
- (2) What is direct recruitment.
- (3) What is delegation of power.
- (4) The Prime Minister of India is called real executive, how ?
- (5) Why there is a provision of Nyaya Panchayat ?
- (6) What do you mean by planning ?
- (7) What is organization ?

- 2 "The President of India is constitutional executive? critically examine this statement.

OR

- 2 Write an essay on the making of Indian budget.

- 3 Write an essay on the neutrality in civil service.

OR

- 3 Assess the effect of information technology on Indian Public Administration.

4 "Public Administration is a social science' are you agree with this statement ? Prove your opinion.

OR

4 Explain the meaning and scope of public administration.

5 Write short notes : (any two)

- (1) Public Service Commission
- (2) The principle of delegation of power
- (3) Scop of Gram Panchyat
- (4) Importance of Public Administration.

हिन्दी अनुवाद

सूचना : (१) पहला प्रश्न अनिवार्य है ।
(२) सभी प्रश्नों के अंक समान है ।

१ निम्नलिखित प्रश्नों के संक्षिप्त उत्तर दीजिए :

- (१) जाहेर वहीवट सामाजिक विज्ञान क्यों माने जाते है ?
- (२) सीधी भरती क्या है ?
- (३) सत्ता का प्रतिनिधान क्या है ?
- (४) भारत के प्रधानमंत्री वास्तविक कारोबारी क्यों माने जाते हैं ?
- (५) न्याय पंचायत की व्यवस्था क्यों की गई है ?
- (६) आयोजन का आप क्या अर्थ करते है ?
- (७) संगठन क्या है ?

२ भारत के राष्ट्रपति संविधानीय कारोबारी है । इस विधान का टीकात्मक परीक्षण कीजिए ।

अथवा

२ भारत में बजेट घडतर की प्रक्रिया । इस विषय पर निबंध लिखिए।

३ सिविल सेवा में तटस्थता के विषय पर निबंध लिखिए ।

अथवा

३ भारत में जाहेर वहीवट पर इन्फर्मेसन टेकनोलोजी की असर परखिए ।

४ जाहेर वहीवट एक सामाजिक विज्ञान है । इस विधान के साथ आप सहमत है ? आप का मंतव्य पुरवार कीजिए ।

अथवा

SB-0132]

3

[Contd...

- ४ जाहेर वहीवट का अर्थ समझाकर इस का कार्य क्षेत्र स्पष्ट करो ।
- ५ संक्षिप्त टिप्पणियाँ लिखिये : (किन्हीं दो)
- (१) जाहेर सेवा पंच
  - (२) सत्ता के प्रतिनिधान का सिद्धांत
  - (३) ग्राम पंचायत के कार्य
  - (४) जाहेर वहीवट के अभ्यास का महत्व ।